

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corespunzatori nostri, si d'adrepul la Redactiunea: **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde se adresa si corespunzatoriile, ce primesc Redactiunea, — administratiunea sau speditiunea cate vor fi nefrancate, — ca vor primi, era cel anonime nu se vor p-blicia.

Pentru anuntete si alte comunicatiuni de interes privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetirile se fac cu pretiu scadut. Pretiu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominica, cand o cola intraga, and numai diumetate, adeca dupa momentul impregiarilor.

Pretial de prenumeratiune:

pentru Austria:

pe an intreg	8 fl. v.
diumetate de an	4 " "
patrariu " "	2 " "
pentru Romania si Strainatate:	
pe an intreg	16 fl. v.
diumetate de an	8 " "
patrariu " "	4 " "

Prenumeratiuni pentru patriarhul venitoriu aprilie — iunie se primescu cu conditiunile din fruntea foii.

Administratiunea.

Viena 6/18 aprilie 1867.

Astadi neci-una dieta in monarchia nu mai tiene desbateri. Afacerile interne vor pausa catva timp, nu inse opiniunea si spiretulu publicu, care in Boemia — feci dupa incheierea dietei — nu lipsesce a-si exprime din partea celilor nemultumirea pentru cele patite in decursulu desbaterilor; pentru alegerile la senatulu imperialu cu cari reesi partita nemtiloru sel. In Croatia inca domnesce aptivitate; de candu se scie ca dieta croata se va concliamá la Zagrabia pentru 1 maju, de atunci pregatirile, consultarile intre capii si intre partitele acelei natiumi au luat unu mersu rapede. Sunt multi publicisti straini, cari privindu la Croatia, la spiretulu si disciplin'a partiteloru ei, nu se mai indoiescu ca acést'a si-va scóte la cale autonomi'a sa, in tocm'a precum o va vol. —

Confederatiunea nordica nemtiésca si-a votatu constitutiunea, deci parlamentulu si-fini aptivitatea, si alalta-ieri segete Prusiei lincheia cu deplina solenitate, dicendu in cuventulu de tron in trete altele: „Autoritatea confederativa e inzeestrata cu prerogative necesarie pentru prosperitatea si poterea confederatiunii, dar totodata si de ajunsu.

„Noi cu totii am adusu sacrificie pentru opulu nationalu, in convingere ca aceste sacrificie sunt aduse Germaniei, si sunt vrednice de unitatea nostra nationala. In buna-vointia de amendoune partile e garantia pentru desvoltarea confederatiunii, pentru implinirea sperantieloru ce le avem comune cu fratii nostri din Germani'a de médiadi.

„A sositu timpul, in care patri'a nostra nemtiésca, prin poterea unitatei sale e in stare a-si representa pacea, dreptulu si demnitatea sa. Consciintia nationala espresa in parlamentu, si-a gasitu resunetu potinte in tote locurile patriei nemtiésca.

Se ascópta acum ca diferitele guvernemtiésca se conchiame dietele lor provinciali, carora se asterna spre primire constitutiunea confederatiunii, si cu acestu actu machina unitatei nemtiésca va incepe a funtiuna. La véra — precum s'afirma — se vor intempra alegerile nóue pentru parlamentulu nordicu, care se va concliamá in septembri a. c. —

In cestiunea Luxemburgului — da se credemu dfariulu nemtiésca „N. A. Z.“ — a intratu o linisce, neci chiaru note diplomatice nu s'au mai schimbatu neci intre poterile mari, neci desclinitu intre Franci'a si Prusi'a, dar pregatirile de batalia nu se demintu.

Austri'a — dupa tote presemnele va remane neutrala in ascemene crisa.

Viena in 6/18 aprilie.

(aa) Suntemu convinsi, ca publiculu nostru va fi asceptandu, precum asceptaramu si noi, cu mare doru si nerabdare, a vedé si conóscé spiretulu in care si-va incepe ministriulu ungurescu aptivitatea sa fatia cu diferitele parti constitutive ale Ungariei, pentru ca se-i potém judeca despusetiunile si intentiunile fatia cu noi, fatia cu caus'a nostra cea de frunte, cu caus'a nationalu.

Denumirile cele multe pentru posturile de influentia, o spunemu cu dorere, ca in catu e pentru noi — nu fura calificate de catu a ni intari si spori temerile, ce spierinti'a trecutulu le plantá in inimile nóstre.

Nu numai intre cei optu ministri, dar nici intre secretarii de stat, nici intre numerosii capi de sectiuni, ba inca nici intre referintii de prin sectiuni si in personalulu subordinatu de conceptu alu regimulu — cei *unu milionu si diumetate* de romani din Ungari'a, cari in nóue comitate facu majoritatea absoluta, era in alte *cinci* e parte insemnata a poporatiunii, — n'au chiaru *nici unu representante!*

In fruntea comitateloru, unde sub provisorulu absolutistulu figurau cate *patru si cinci* romani, parte mare dintre cei mai zelosi si populari, si se pretindea din parte-ne in tonu inaltu — *totu mai multi*, si sub cancelariatulu contelui Zichy se facuse proieptu pentru *vre-o optu sún nóue*, totu dintre barbatii nostri nationali cei mai renumiti: astadi, sub regimulu „legale“, „liberale“, „constitutiunale“, „patrioticu“ — si — Ddieu mai scie cu cate alte epitetete frumóse impodobitu, sub unu regimulu *ostariloru, doririloru si promisiuniloru* — „per eminentiam“, sub acestu regimulu — cu *rosiética* in fatia o spunemu, ca suntemu redusu la — *doi-trei!*

„Dar lasati-ve o data de persóne, de interesele si respectele personali!“ — asié ni vor dice partesanii „à tout prix“ ai regimulu magiaru.

Bine, ne lasamu dar nu pentru cuventulu ca aplicarea de persóne in posturi mari si de influentia ar fi lueru si interesu personale, parteculariu; acést'a — din punctu de vedere nationalu — n'o concedemu si nu vom concede-o nici o data, inse si daca am concede-o noi n'ar concede-o bietulu poporu romanu celu multu si amaru patitu; dar daca ar concede-o chiaru si acést'a, n'ar concede-o data cu capulu insii domni magiari! Deschideti „*corpus juris Hungarici*“ si veti afla in paginile lui de 300 de ani necurmata plansori seu gravamine pentru denumirea de functionari si demnitari straini in Ungari'a si afacerile ei: luati stori'a a mana, si veti vedé, cum de o suta de ori se arunca caus'a releloru si suferintieloru tierci asup'r'a functionariloru straini; aduceti-ve aminte de 1861, au nu — magiarii fusera, cari fora rabdare si mila apucara d'a alungá din mediloculu lor pre betii diregatori nemti, echi, poloni?! Dar acum — nu fu unulu dintre cele d'antaie acte ale ministeriului, a scóte din tíera pre betii amplioati imperatesci cari se mai aflau pe la oficiile de finantia, si a-i inlocui — prin magiari! — Ne lasamu deci pentru unu momentu de persóne, dar ne lasamu — numai pentru cuventulu ca nu aflamu cu cale a ne interitá spiretele, a ne amari inimile, a mai nutri temerile, banuecele, ne'nerederea, cari si asié sunt destulu de mari si amenintatiórie; pentru ca — credia acci domni de magiari ce vor vré, noi ne tienemu de — mai buni, mai sinceri, mai putinu egoisti patrioti de catu densii.

Se lasamu dara persónele seu adeca impartirea diregatoriiloru si se vedemu: cum stamu cu — caus'a insasi, cu nationalitatea si limb'a in sine strinsu luata?

Dupa multa asceptare, fóia oficiala a ministeriului ungurescu „*Buda-Pesti Hiradó*“ ni aduse in numerulu seu de alalta-ieri marti — cerculariulu ministeriului intregu catra comitatele si orasielle libere-regie. Cuprinsulu ge-

nerale alu acestui actu pré pucinu ne intereséza, nici ca are elu vro idea originalu. Aflamu in elu frasele indatinatete despre responsabilitatea regimulu si autonomi'a municipieloru si ca un'a se nu faca imposibile pre cea-lalta; despre privintiele ce trebuie se aiba alegatori la restaurarea municipieloru si — altele asemene. Ceea ce am cautatu noi cu staruintia in cerculariulu ministriloru a fostu — unu punctu, unu pasagiu, din care se conóscemu, cum cugeta a se folosi ei de impoterirea ce au cerutu si au primitu de la dieta pentru impacarea nationalitatiloru si limbeloru patriei. Dar ast-felu de pasagiu, — era cu dorere cautu se spunemu, ca — nu aflaramu, desi e unu punctu, in care se face amintire si de nationalitati. Féca-lu cum suna:

„Comitetele trebuie se fie conduse de sentiulu de responsabilitate la alegerile diregatoriloru; cu depunerea intereseloru private, a sentiementelor de rudenia si amicitia, a simpatieloru nationali si confesiunali la alegerea de diregatori se li servéca de regulativu intregitate morale, caracterulu si capacitatea.“

Va se dica: *recomenda ministeriulu alegatoriloru municipali, ca ei — se se lapede de simpatiele (adeca privintiele) nationalitatiloru si confesiuniloru, si se-si aléga pre diregatorii sei — cum am dice — „oblu“* dupa cum adeca va ave bunetatea de a-i calificá si candidá — capulu municipiulu, mandatariulu regimulu; — va se dica: *in o tíera poliglota ca a nostra, in care minoritatea magiara domnesce asupra majoritatei ce o facu nemagiarii, — respectele seu interesele nationalitatiloru si confesiuniloru se nu vana in consideratiune!*

As'ta e limba si logie'a lui — Bach; diferinti'a sa, ca Bach se serviá de ea fatia cu unellele sale birocratice, *intre interesulu germanismului*, pro candu ministeriulu ungurescu se servése de ea fatia cu reprezentantiele libere ale municipieloru autonome — *intre interesulu — lasám se judece o. publicu — alu cui.*

Sic non itur ad astra;“ asié nu va linisce ministeriulu ungurescu spiretele si temerile nemagiariiloru, asié nóua politica magiara nu va impaca tíera, nici nu va scapa de cea mai grea responsabilitate fatia cu venitorulu!

Marturisimu, ca noi asceptamu — celu putinu, ca ministeriulu ungurescu in prima sa adresa catra municipie, folosindu-se de impoterirea ce i s'a datu din partea dietei, va inereá a dá o satisfactiune nobile nationalitatiloru pentru nerespactarea lor la implinirea oficiiloru guvernementali, va respica si recomandá cu tota seriozitatea *respectarea scrupuloasa a nationalitatiloru*; va face in fatia patriei si lumii civilizate — responsabile pe reprezentantie, ca *ele se nu aléga nici unu diregatoriu pentru poporu, care n'ar sci vorbi si scrie limb'a poporului*; va impune conducatoriloru de municipie, ca *si ei si subordonatii lor fatia cu poporulu si afacerile lui publice si private se se servéca strinsu de limb'a poporului*; — cu unu cuventu, va dispune, ca *diregatorii poporului, pe langa celelalte calitati comune, in catu pentru nationalitate si limba, se fie cea mai fidela spresiune a poporului.*

Ne-am insielatu amaru! Ne-am insielatu, si — pentru ca se nu fimu nedrepti si se ne scimu acomoda, am dorí se fimu in curatu: daca s'a intemplat asié din caus'a, ca dóra barbatii nostri, ce stau aprópe de regimulu ungurescu si se bucura de increderea acestuia, nu si-au facutu detorinti'a de a-i fi informatu si indemnatu cum se cade? — seu — pentru ca regimulu ungurescu nu e inca capacitabile in causele nationalitatiloru nemagiare? Pentru ca se aflamu adeveralu, ni vom tiené de santa detorintia, a observá de aci 'n colé si cu mai multa rabdare si atentiune — actele ministeriului ungurescu si ale organeloru lui. Conformu cu acestu propusu alu nostru, totu din numerulu

citatu alu fóii oficialu „*B. P. Közlöny*“ luám notiia despre cerculariulu dlui supremu capitanu alu distriputulu cetatei de pétra *Ujfalusy Miklos*, in care ascemene aflamu multe cuvinte si sentintie frumóse, dar in privinti'a causci nóstre de frunte, a *natiunalitatei si limbei nemica alt'a*, de catu promisiunea, ca — *cestiunea de nationalitate se va deslegá „cuviabilu“ si „priicosu.“* (Mélynyos és jótékony megoldása.) Candu se va deslegá? Acést'a—fresce ca Il. Sa dlu capitanu supremu nu ni póte spune; destalu ca ni spune, cumca deslegarea va fi „*priicosá*.“ Se dée Ddieu ca se fie *adeveratu priicosá!* dar si pana atunci am fi doritu, ca dlu capitanu supremu se fie aflatu de bine la intrarea sa in functiune — a spune poporatiunii acestui distriputu curatu romanu, pentru liniscirea sa, cumca in dreptulu de limba, ce si l'a castigatu si folositu pana acum, sub provisoriele absolutistice — *nu va fi bantuitu nici in unu tipu, nici in o privintia prin noulu regimulu si nóua aministratiune liberalu si constitutiunale.* —

Pecie'a r. 14 apr. 1867.

Intielegendu fratii magiari de pre aici, ca D. Ionescu ablegatulu acestui cercu, o numitu comite supremu in Zarandu, inca pana a nu-si dá resemnarea de ablegatia incepura a ferbe, a candidá instrubunulu nostru poporu cu cuvinte adeverate parenteseci, dicendu-le ca ce bine le-a adusu ablegatulu romanu, ce fericire au dobanditu ei ca au alesu romanu? — deci de voiescu romanii ca macar in viitoriu se li mérga mai bine, se aléga cutare magiaru! Poporulu cu blandéti'a sa asculta suaturile intieptiloru, cu unica esceptiune: ca sosindu tréb'a la frangerea panai, face tocmái contrariulu.

Invetiatorii poporului sunt stalpii nemiscati cari au reprezentatu interesele nationali in modulu celu mai laudabilu. Trei invetiatori s'au luptatu ca lei contra tuturoru intrigeloru, afara de accia' sunt aici in numeru forte frumosu economii, maestrii, negotiatorii insulfletiti de caus'a nationala, de care e insulfletitu poporulu in genere. Acestia adunandu-se, facu o societate comuna imposanta, care da sperantia ca magiarismulu nu va facesporiu in unghiulu nostru, acestia primindu scirea imbuecurati'a, ca Il. Sa D. Demetriu Ionescu ablegatulu lor, o numitu comite supremu, ca nu cumva abuserile unoru contrari causci nóstre se prinda in cei creduli radece, ca nu cumva se se imparta poporulu in mai multe parti, au aflatu de bine a tiené adu la 6 óre sér'a o constituire premergatori'a, in care totodata s'astabilitu in modu nerevocabilu si acc'a: ca intiepginti'a, poporulu si clasele adunate, cu tote ca nu au scire positiva despre resemnarea dlui D. Ionescu de ablegatia, — ca se nu fie ura, discordia si neplaceri intre poporu, afla consultu a se face de fie care dintre cei de fatia pasii recutati ca poporulu se nu fie condusu dóra de inimicii ori renegatii lui. Totu atunci, luandu in drépta consideratiune: ca Spect. D. N. Philimonu fostulu protonotariu comitatensu, pentru meritele lui pentru romanii acestui comitatu nu numai merita recunoscenti'a nóstra, ei trebuie acést'a in fapta se o aretamu mai considerandu ca pré demnulu barbatu e nesuferitu antea fratiloru magiari de aici pentru credinti'a lui dreptu nationala, — ca contrarii ori rivalii lui se bucura de ur'a ce o arcta fratii unguri fatia cu elu, — considerandu ca nu-e dreptu a paresi romanii pe barbatulu increderi lor pentru acc'a ca fratii magiari nu-lu potu suferi, seu dóra pentru acc'a ca rivalii lui voiescu a dobandi ceva suera de figuratu dupa care scoiorescu cam de multisioru, — intiepginti'a a otaritu cu solidaritate solena alegerea nóua a ablegatulu, in persón'a dlui Philimonu, afara de casulu candu ar fi impedeatu a primí, pentru care casu si-reserva dreptulu a candidá alu romanu.

Despre această otarire a noastră am înscris scintiatu și cele lalte comune romane țenătorie de cercului acest'a a alegerii, și sperăm că bravii noștri Curticeni, Maceni, Micalaceni, Mondru-locani și Micalaceni ni vor da un ajutoriu la efectuarea acestor lucruri cu atât mai vertosu: cu cât suntemu informați că populațiunea din acele locuri cu foarte puțină excepțiune, e tota în partea Dului Philimon, contra caruia nici un romanu cu caracteru de omenia nu poate dice că nu e factoru puternicu în vicietă noastră natiunala din cotta. Documenteaza acest'a și impregiurarea: că D. Ph. au fostu unulu dintre cei mai respectati și incrediți barbatului de buna aducere aminte Georgiu Pop'a, — carele au știutu alege neghin'a din graul —

Deci se trăiescă ablegatul nostru!

Din partile medinoptiane ale *Transilvaniei* primiram urmatóriele sire, ce nesmintitu le vor cetí cu bucuria toti romanii, vedindu că nicairi nu apune credin'ta în dreptatea cauzei noastre: „Insufletirea pentru conservarea autonomiei Principatului Transilvaniei, era cu destingere a drepturilor politice politice-natiunale castigato în anii 1863/4 e generala, — și se latiesce și între class'a poporului amortitu de speranțiile, cele góle, cu care dorira a-i hraní, și amagi acei adversari ai natiunei romane, cari insisi prevedu, că s'au incrediutu prè tare ilusiunilor domnici esclusive magiare, — fie ori si ce dara inteligin'ta romana, si cu ea poporul nu se mai pòte impedeți în mersulu dezvoltării natiunale, era o conturbare momentana pòte se aduca numai periclu conturbatorilor iloiali, — incredin'tiati totdeodata în bunetatea și dreptatea parintésca a monarcului, se facemu în totu minutulu tóte, era tacerea se o pazimu numai pana ni va sosi timpulu și loculu oportunu de a ne dechiará cu barbatia și energia de patrioti și romani adeverati! —

Literariu

Bibliotecile și Museele comunale.

(Continuare.)

Atunci candu au începutu se înflorésca școálele în Romani'a, se simtise trebuin'ta de a avé în Bucuresci și Iasi, bibliotecile centrale, și în tóte capitalele de judetie bibliotecile mai mici, și compuse mai cu séma din carti romanesci. Din ori-care cartu se tiparea, se trimitea pe la municipalitati și școalelor câte două séu mai multe csemplare. Daca acestu obicei s'aru fi pastratu pana astadi, numai remane indoiala că amu avé în tóte judetiile bibliotecile în destulu do bine intocmite. Inse din peccatele nóstre abandonam cu aceiasi usiurintia și nepasare aceia ce este bunu ca și aceia ce este rau. Acelu începutu de bibliotecile a ramas pe locu, și numai scimu astadi daca se voru mai fi pastrandu chiar cartile adunate.

Pentru bibliotecile centrale se pastréza inca bunulu obicei de a se depune din partea editorilor câte unu numeru de esemplare din cartile tiparite; acelea din judetie din contra l'au abandonatu cu totul. În această stare de lucruri, chiar de am admite că suntu amatori de lectura, inse în lipsa de bibliotecile, unde se pòta gasi tóte cartile tiparite în limb'a natiunala, nu si pòte satisfac dorin'ta. Nu putem pretinde ca toti se aiba bibliotecile, mai cu séma la noi unde cartile suntu scumpe; și pentru aceia comunele urbane de o cam data, trebuie se faca óre-care sacrificiu pentru á procurá celor în lipsa, cartile de care au trebuin'ta. Cere aceste sacrificii de ocamdata, numai din partea comunelor urbane, desí este de cea mai absoluta necesitate ca în curundu se vedemu chiar principalele nóstre comune rurale, înzestrate cu bibliotecile, dupa cum suntu în multe parti, în Scoția si în Elvetia de cemplu.

Pentru fondarea bibliotecilor publice în resiedintiile judetielor și chiar în comunele rurale cele mai importante, trebuie ca pe langa sacrificiile comunale, se se faca apelu la tóte persónele cu mijlócce ca se contribuiescă fiecare séu cu bani séu cu carti, pentru a se pune temelia acestor bibliotecile. Se se faca tot-deodata apelu catra toti autorii și editorii de carti, cari de siguru nu voru lipsi a înzestrá aceste începuturi de bibliotecile cu opere de a le lor. Urmandu astfelu suntemu convinsi că în doi trei ani n'aru mai remané nici-o capitala de judetiu fara biblioteca. Acei care voru luá initia-

tiv'a pentru infintiare de bibliotecile în localitatile lor, se se sigari că voru fie contribuittu multu pentru expandirea cunoscintiilor folositoare în Romani'a si tier'a le va fi recunoscatórie.

Aceste bibliotecile trebuiescu puse sub îngrigirea Consiliului municipalu. Unu anume impieगतu va fi îndetoratu a conservá cartile și a le distribuí spre lectura . . . se va otarí o anumita sala pentru lectura și se voru determiná órele candu amatorii voru poté vení ca se citésca. În această privin'tia se se tina séma de timpulu disponibilu majoritati populatiunii care n'are mijlócce de a avé o bibliotecile proprie, și spre acestu sfirsitu se se deschida bibliotecile mai cu séma sér'a candu ómeni se lasa do lucru. Sér'a cei mai mult dispunu de două trei óre, pe care astadi în lipsa de bibliotecile le petrecu în carciuna.

Suntemu convinsi că în tóte capitalele din judetiile tierie, se afla romani de inima; catra aceia luam indresnéla a ne adresá si a i indemná ca cu o óra mai înainte se iá initiativ'a fondarii bibliotecilor comunale astfelu ca de se va poté se nu ne apuce anulu 1868 fara aceste stabilimente atatu de trebuin'cose. Se se silésca fie-care a dá importan'tia ce merita deschiderea acestor bibliotecile; se se faca catu de mare serbare pentru a desteptá în inimile concetacienilor gustulu de a cití.

Pentru a sporí pe fie-care anu numerulu cartilor trebuie se se aloe o suma anume în bugetulu comunalu; apoi se potu face si cotisatiuni pînre persónele care au avere. Punendu astfelu toti umerulu romanii voru avé fericirea peste cati-va ani a vedé în tóte orasile între edificile publice si pe acel'a alu Bibliotecii comunale.

Pe langa aceste bibliotecile se pòte infintiá chiar de pe acum câte unu museu de istorie naturala, de agriculturu și industrie. O sala spátioasa cu stelagiuri și vitrine se va poté umplé treptatu cu tóte obiectele de istorie naturala, de agricultura și de industrie ale fie-caruia judetiu. Astfelu am ajunge cu timpulu se avemu în fie-care capitala de judetiu museuri ca acelea cu care se fulescu cele mai multe orasie de provincie din tierile inaintate. — Se nu ni se dica că ce obiecte avem de pusu în aceste museuri; avem mai antaiu substantiele minerale din fie-care judetiu, animalele, paseri și insecte, plante, produse agricole de totu felulu, modluri de machini și alte obiecte. Tóte acestea bine arangiate potu compune unu museu interesantu. Atunci atatu romanulu catu si strainulu care ar visitá judetiile ar fi indestulu se petrécce cate-va óre în museulu comunalu ca se si faca o idea completa despre tóte productiunile acelu judetiu.

Pentru noi nu mai putina interesante suntu museele ca și bibliotecile. De aceia si recomandam aceiasi solitudin pentru infintiare museelor comunale în capitalele judetielor. Acei bunii romani cari voru binevoí a luá initiativ'a realizarii idee ce propunu voru binemeritá de la Patrie:

Acestea avem de disu în privin'ta *Bibliotecilor și museelor comunale*. Se venimu acum la bibliotecile centrale din Bucuresci și Iasi. În aceste două orasie ale tieriei exista bibliotecile cari cuprindu multe carti pretióse. Trebuie se marturisimu inse că pana acuma cam putini ómeni s'au folositu de dinsele. Aceste stabilimente urmandu a fi deschise la órele dilei candu mai toti suntemu ocupati, li lipsescu cititori. Ar trebuí neaparat ca se se otarésca, ca se se deschida aceste bibliotecile sér'a pana la órele dicce, candu totu omulu doritoru de a cití pòte se mérga într'nsele.

Afara de acésta trebuie notatu ca bibliotecile centrale prin departarea lor de deosebitel suburbii ale capitalei devinu neaccessibile pentru majoritatea populatiunii. În adeveru cum pòte meseriisulu de la Oborulu Vechiu séu de la Clopotarulu se vina sér'a toamai la santulu Sava? De aceea trebuie ca municipalitatea capitalei se iá dispusetiuni pentru a se infintiá dupa trebuin'tia si mijlócce *bibliotecii suburbiale*. Aceste bibliotecile îndiestrate cu cele mai bune carti romanesci, se fimu foarte siguri, că aru fi frecuentate de multi meseriasi, care în lips'a lor petrecu serile pe la cafelele séu pe la carciuni, unde 'si chieltuiescu mintea și banii strinsi cu atat'a sudóre. În capitala si în Iasi suntemu siguri că aru fi indestulu ca municipalitatile se iá initiativ'a, pentru ca în prè putinu timpu se vedemu aceste bibliotecile suburbiale infintiate. Voi-voru persónele caro-

ra este incredin'tata cestiunea intereselor comunale se dobandésca noue titluri la recunoscin'tia publica prin infintiare de acestor bibliotecile? Vomu vedé.

În catu despre museulu agricolu și industrialu, și acest'a trebuie catu mai curundu infintiatu la Iasi și la Bucuresci. În aceste două orasie mari care au musee de istoria naturala, trebuie ca museulu agricolu și industrialu se cuprinda obiecte din tóta Romani'a; astfelu ca romanulu si strainulu care le va visitá se pòta a-si face o idee despre productiunea agricolu și industrialu din tóta tier'a. Catu interesu ar avé aceste stabilimente pentru tier'a, numai acei care nu traiescu pe pamentu nu voru poté întielego.

(Va urmá.)

VARIETATI.

— „Monitorulu,” diurnalulu oficialu alu Romanici, în nr. de la 30 martiu/11 aprilu, în partea neoficiala publica urmatóriele:

D-loru membri ai comitetului instituitu pentru ajutorulu celor lipsiti de medilócce de hrana.

Domniloru membri. Am onóre a vi comunicá urmatóriele linie estrase dintr'o epistola cu care m'a onoratu dómnia Aspasia B. Popovici din Viena. „Cate-va dómnie romane din Viena si din provinciile romane ale Austriei, provocate de mine, au bine-voitu a face câte unu lucru de mana lucratu cu scopulu d'aceste lucruri se le tramitemu la Bucuresci, unde se se pona la loteria în favóra fratilor nostri din Romani'a, lipsiti de hrana. Lucrurile aceste le am acum adunate la mine; lipsesco numai se știu cui se le adreseza la Bucuresci.” Remanendu ca comitetulu se faca cele ce va gasi de cuvintia în această privin'tia, ve rogu, domniloru membri, a bine voí a primí expresiunea simtintelor mele de considerare. Maria Rosetti.”

Dómnei Aspasia B. Popovici, la Viena.

Dómnia! Comitetulu din Romani'a, instituitu spre a vení în ajutorulu celor cari suferu de fómete, compusu de membrii numiti de Senatu, de Camera și de guvernulu, și care are inca onóre d'a avé de presiedinte pe insusi Altetia Sa principele domnitoriu Carolu I, a luat cu fericire cunoscintia de epistola D-tale de la 25 martiu ce ni-a comunicat'o dómnia Maria Rosetti. Femeile, dómnia, gasescu în inim'a lor totu felulu de medilócce spre a vení în ajutorulu ori-carei dureri, ori-carei suferintie. Inim'a D-tale a fostu d'astadeta condusa si de unu altu simtintu mare, acel'a de a vení în ajutorulu compatriotilor D-tale în suferintia; prin urmare, dómnia, multimirile și recunoscin'ta noastră ti suntu indoitu oferite. Te rogám, dómnia, se le primesci cu aceiasi caldura cu care ti le presentám si se bine voiti a le impartesi si celorlalte dómnie din provinciile romane de peste Carpati, cari au respunsu la patrioticulu apelu ce li-ai facutu, ca nisce nobile femei si adeverate romane. Binecuentarile compatriotelor domnici-vóstre le simtiti prin palpitarile inimilor vóstre, si prin urmare multumindu-ve din nou, în numele celor cari suferu, si a Altetiei Sale domnitorului Carolu I, te rogám, dómnia, a binevoí a speduí, obiectele oferite, la Bucuresci la adres'a ministeriului din lantru, si a primí omagiale nóstre. Ion Brateanu.”

— „Magyar Ország,” organulu ce stá fòrte aprópe de ministerulu ungurescu, produce în nrulu din 17 a lunei cur., din condeiulu celui mai renumitu publicistu și politicu mare (FK.), adeca Falk, unu articlu de fondu fòrte interesante asupr'a controverselor politice din oriente și din apusu, și asupr'a pusetiunii ce trebuie se ocupe Austria fatia cu acelea. Conchisiunea e că Austria nu pòte fi de catu pentru o politica defensiva, căci numai prin atare ar poté impune în tóte laturile si ar poté remané soutita de tóte periciele. Dar ca Austria se pòta urmá cu succesu politicu defensiv; autorulu afla neaparat de lipsa, ca ea iute se-si impace controversele din lantrulu seu. Ideele ce ne surprinsera în acestu articlu, suntu două, la cari facemu atinti pre barbatii nostri politici, mai vertosu pre cei din Ardealu. 1) Ascéna referintiele *Boemiei catra Austria* cislaitana — cu ale *Ardealului catra Ungaria* (!); si a 2) ale Galitiei catra Cislaitania le ascéna cu a le Croatiei la Ungaria. De cea d'antua analogia — dice că nu vorbesce, pentru că n'are acé d'a face cu ea; era do a dou'a dice, că ar fi prè

bine, se se faca Galitiei totu asemene pusetiuni totu sub asemene conditiiuni catra Viena, precum s'a facutu mai de unadi prin diet'a Ungariei pe sém'a Croatiei în referintia catra Pesta. Cu astielu de pusetiune si conditiiuni, dlu Falk crede, că polonii galitiani s'ar multumí *firesce pre langa rezervele lor mentali pentru viitoru*, (adeca casi cum ar dice: *pan' la restaurarea Poloniei*), cu cari rezerve, desí nu pe fatia recunoscute, dar în tacere — si Austri'a ar poté se fie indestulita — *pana la tempul seu!* (Pana la care tempu?? — Ni vine a crede, că — pana candu impregiurarile vor face possibile *restaurarea Poloniei*, precum se pare, domni diplomati magiari si nemti începu a ó dorí din totu sufletulu parte ca *gardu de despartire si aperare* între sine și Rusia, parte ca *impulinarea si slabirea elementulu slavu* în Austria, din care privin'tia, în mani'a legiloru positive si dreptululu istoricu — nici magiarii nu staruescu la contopirea; ba nici la uniunea mai strinsa cu Croatiei!)

— Cetitorilor nostri li suntu cunoscute scenele cele sgomotosce, ce le produse în diet'a din Praga iritat'a minoritate a cehiloru. Tóte foile nomtiloru se aréta scandalite pentru acelea dar „Hon,” organulu stangoi din diet'a de Pesta, în numerulu seu de ieri în 17 aprilu, polemizandu pentru acésta cu „Presse” de Viena, i adreséza acesteia urmatóriele: „*am dorí se o vedemu pe „Presse” cercandú cum ar fi cu potintia ca unu poporu se si tiena cumpetulu, candu ehu in o tiera face maiortatea de două din trei parti, era in dieta prin dispusetiunile unei legi electorali nedrepte — este trantitu în minoritate.*” — Fratele „Hon” ne-ar deoble-gá fòrte, daca ar avé bunetatea d'a-si repetá această drépta sentintia și pentru — *romani din Ardealu*, unde nedreptatea legii electorali si minoritatea în dieta a celor două din trei parti romane, e — cu multu mai batátórie la ochi! —

— Ni scrie din unele parti romane ale Ungariei, desclinitu din comitatulu Carasiulu cumca unii domni romani, (ce vedu că noi nu voimu se-i compromitemu căci li retacemu nemele) ambla în ruptulu capului, ca se induplece pro poporul si intielegin'ta noastră, din curi si din centru, la *adrese de incredere* catra ministerulu ungurescu și mai vertósu catra dlu Deák Ferentz. Corespundintii nostri róga pre acci domni romani, se lasce pre bi-tulu poporu în pace si se fie convinsi, că — candu va avé poporul si intielegin'ta noastră, destula cauza d'a subserie adrese de incedere, va face-o acésta si din propriulu indemn, de buna voí'asa; fora destulu cauza — adresele de incedere suntu numai nisce *mintiuni publice* era cei ce le-au provocatu prin seduceri suntu *insielatorii si a publicului si alui Deák*.

— *Parastasu* pentru Georgiu Pop'a s'a ținutu si în comun'a Cirisiu (cottulu Bihorulului) în 2/14 aprilu. D. preotu Damaschinu Serbu a ținutu o cuventare frumósca, aretandú viciet'a si faptele repausatului, pe care poporul din juru l'a cunoscutu de candu fusese aici jude supr. Fie-i tierin'a usiura!

— *Rogatiuni pentru Carolu I.* Suntu beta ce vine (20 aprilu n.) e diu'a nasceru Domnitorului Romanici, totodata aniversari plebiscitulu care l'a pusu pe tron, deci negociatorii din Romani'a asiediati aici în Viena vor serbá acésta di în beserie'a gr. orientali naltiandu rogatiuni lui Ddiu pentru fericim Domnului, a patriei si a natiunei.

— *Plangu Musele.* Dd. invetiatorii romani D.D.Ti. din cottulu Carasiulu ni spunu cósótea lor, și dupa conferintiele invetiatorilor e totu asid de nesuferibilu si amaru casí înainte. Nu-si primescu salariele regulatu, și suntu stabili în statiunile lor, n'au copii la școala scl. Li s'a uritu se mai accepte sinodu, dar se adreséza ablegatiloru romani de la dieta, ca se întreprinda ceva în favóra invetiamentulu (Alegerea întreprinderei remane la judecat' ddloru ablegati.)

Viena, 18 aprilu. *Burs'a* de schimb de la 17 l. c. Imprimutele de stat cu 5% 54.15 — 54.30. Oblig. desarcinarii do pamentu un 71.— 71.56; transilv. 66.— 66.50; Bucuresc. 70.25, — 70.75; bucovin. 66.— 66.50; Galbenulu 6.20— 6.21; Napoleondori 10.53 — 10.54; Imper. rusesci 10.88, 10.82; Argintulu 129.25, — 129.75.